

OPEN-ROULOTTE

Open-roulotte es una proposta de la cooperativa LaFundició plantejada com un procés de construcció col·lectiva de coneixement sobre l'espai públic al barri de Can Mas (Ripollet), per tal d'intervenir-hi i ocupar-lo mitjançant pràctiques creatives i formes de socialització.

Aquest procés, on els infants i joves tenen un paper protagonista a través de la col·laboració amb l'Escola El Martinet i l'Institut Can Mas, es fonamenta en l'exploració del territori, l'elaboració de mapes i l'ús de la ràdio com a espai de diàleg i debat entre persones i col·lectius diversos.

OPEN-ROULOTTE

CENTRES

Escola El Martinet

C/ de Sant Jaume, 30 08291 Ripollet

Institut Can Mas

C/ Pau Casals 102-104 08291 Ripollet

PROFESSORS/ES RESPONSABLES

Una proposta de LaFundició

NIVELL EDUCATIU

4t, 5è o 6è de Primària i 3r d'ESO

INTRODUCCIÓ

L'Open-roulotte és una caravana, una mena d'equipament cultural mòbil, que serveix com a pretext per ocupar l'espai públic i, alhora, aglutinar a persones, col·lectius i organitzacions diverses entorn del seu ús i la seva gestió. En el cas que aquí es presenta, la interacció s'estableix amb una escola i un institut.

DURADA I EVOLUCIÓ

Open-roulotte s'inicia l'any 2008 com una proposta de LaFundició a l'Escola El Martinet, que contempla la creació i gestió d'un equipament cultural i social mòbil, i que es fonamenta en un procés previ d'exploració del barri de Can Mas de Ripollet.

Curs 2008-2009

A l'inici d'aquest curs, el projecte és inclòs en el Programa d'Acció i Creació Cultural Comunitària del Pla d'Intervenció Integral al Barri de Can Mas (PIIBCM). La participació s'amplia, llavors, a l'Institut Can Mas i a d'altres col·lectius socials i culturals del barri. Durant aquest curs, s'organitzen nombroses exploracions del barri amb nou grups d'educació Primària i 1r d'ESO. A final de curs, es desenvolupa un taller amb els i les alumnes de 5è i 6è de l'escola per dissenyar el dispositiu mòbil de ràdio, que es farà servir en posteriors intervencions a l'espai públic.

Curs 2009-2010

Amb els grups de l'escola i l'institut s'inicia la producció d'un seguit de programes radiofònics, publicats a Internet com a *podcasts*, que aborden amb diferents convidats de fora dels centres educatius qüestions detectades durant les exploracions del barri i l'elaboració dels mapes corresponents.

Així mateix, en aquest moment s'obre l'espai "Cosir i Xerrar" al Centre Cívic Can Mas, dedicat a la costura i que dona resposta a algunes demandes detectades durant les sessions de ràdio a l'espai públic.

També s'inicia el treball amb els nens i nenes del Martinet per pensar els usos, els models de gestió i l'aspecte final de l'Open-roulotte. Aquest treball acabarà amb un taller obert al parc de Can Mas per modificar la caravana, amb la participació dels nens i nenes de l'escola i dels i les joves de l'institut.

Curs 2010-2011

Durant una part del 2012 es realitzaran diverses accions a l'espai públic, ideades pels nens i nenes del Martinet amb altres col·lectius, fent ús de l'Open-roulotte. L'última d'aquestes accions tindrà lloc a la plaça de Rizal i consistirà en una trobada d'entitats del barri, entre elles l'AMPA de l'Escola El Martinet, per pensar i constituir una federació d'entitats que pugui assumir la gestió de l'Open-roulotte.

En aquest curs s'organitza, també, una exposició del projecte al Centre Cultural de Ripollet i s'editen dues publicacions: una sobre el procés de recerca dut a terme amb l'escola i l'institut i, una altra, sobre el taller de costura al Centre Cívic de Can Mas.

La fi del PIIBCM interromp el desenvolupament d'aquesta iniciativa, que prendrà un nou impuls a finals de 2015.

RESUM DEL DESENVOLUPAMENT

El projecte parteix de l'escola i dels seus i les seves alumnes, com a agents dinamitzadors d'una activitat social i cultural en el territori, capaços de construir un coneixement complex i útil per tal d'entendre millor el territori, i activar dinàmiques d'agregació i col·laboració social a l'esfera pública.

Aquest treball d'acció-recerca participativa articula un seguit de relacions socials entre agents diversos als quals se'ls proposa que s'organitzin amb el pretext de gestionar un equipament mòbil com l'Open-roulotte.

La manca de suport institucional en el moment de delegar en la ciutadania la responsabilitat de la gestió d'un recurs comú com l'Open-roulotte va frenar l'impuls del projecte. Aquesta manca de suport institucional es va sumar a la impossibilitat de LaFundició per mantenir el suport als col·lectius i organitzacions implicades més enllà del marc temporal del PIIBCM.

OBJECTIUS ASSOLITS

Activar l'ús dels espais públics.

Enfortir el teixit associatiu i els agents de la comunitat.

Fomentar la creativitat en l'ús dels espais i equipaments públics.

Construir coneixement de forma comú i horitzontal.

Enfortir la identitat del barri.

INTERACCIÓ AMB ALTRES ÀREES DEL CONEIXEMENT I PARTICIPACIÓ DE DOCENTS D'ALTRES ESPECIALITATS

El projecte pedagògic de l'Escola El Martinet contempla l'art i la creativitat com un fet transversal a l'aprenentatge i desenvolupament dels nens i nenes. Així mateix, les àrees del coneixement no es troben clarament diferenciades i segregades, motiu pel qual no té sentit parlar d'interacció en aquest projecte. Més encara, el projecte s'insereix en una línia de treball de l'escola oberta al barri.

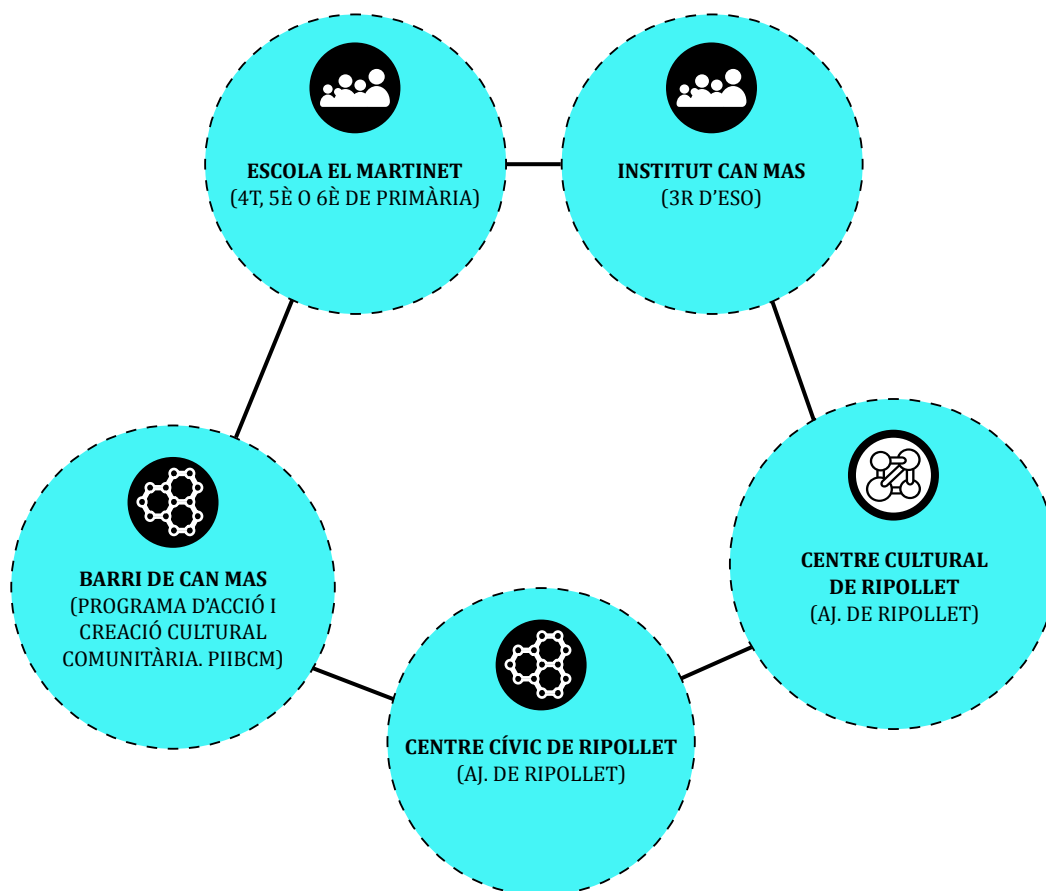
A l'Institut Can Mas, ben al contrari, el projecte es va encaixar en l'horari d'educació visual i plàstica, sense connexions amb altres àrees.

PARTICIPACIÓ D'ALTRES ENTITATS, PERSONES (ARTISTES, COMUNITAT, ASSOCIACIONS, INSTITUCIONS...)

La col·laboració amb altres entitats i persones estava a la base del projecte com un objectiu en si mateix: l'enfortiment del teixit social a partir del treball amb els centres educatius (com l'Escola El Martinet i l'Institut Can Mas), la construcció col·lectiva d'un coneixement sobre el barri a partir de veus i sabers diversos, i l'organització d'una comunitat igualment diversa.

Això es veu reforçat amb la inclusió del projecte al Programa d'Acció i Creació Cultural Comunitària del Pla d'Intervenció Integral al Barri de Can Mas (PIIBCM) o la implicació d'equipaments com el Centre Cívic Can Mas i el Centre Cultural de Ripollet.

artistes/creadors

comunitat escolar

institucions culturals

institucions educatives

institucions socials/
del territori

REPERCUSSIÓ EN ELS RESULTATS DE L'ALUMNAT

A l'Escola El Martinet, el projecte va reforçar unes línies de treball que ja eren presents al centre: treball en equip, vincle amb el context, observació i experiència directa, diàleg i debat entre alumnes... El projecte va servir, doncs, per aprofundir i reforçar els aprenentatges que proporcionen aquestes maneres de fer. Open-roulotte va ajudar a mobilitzar aquests recursos pedagògics en una escala més àmplia i va enfortir el vincle dels i les alumnes amb el seu context.

En el cas dels i les alumnes de l'Institut Can Mas, aquesta experiència va ser més nova i els va servir per qüestionar certs funcionaments del sistema educatiu. No obstant, durant un dels dos cursos que va durar la col·laboració amb l'institut, el grup d'alumnes no va veure una oportunitat en la proposta i va boicotejar-la.

REPERCUSSIÓ EN EL CENTRE, COMUNITAT, ETC.

L'Escola El Martinet va adoptar Open-roulotte com un projecte de centre i van participar-hi durant dos cursos tots els grups de 4t, 5è i 6è de Primària. També hi va haver una gran implicació de l'equip docent, que va participar en el desenvolupament i la presa de decisions del projecte, juntament amb els membres de La Fundició, així com una participació per part dels pares i mares o d'altres persones vinculades a l'escola.

Al barri de Can Mas, el projecte va servir per aglutinar diversos col·lectius i entitats que fins al moment no havien donat el pas per trobar-se, dialogar i començar a treballar plegats.

MATERIALS, ACCIONS I ALTRES FITES / ESDEVENIMENTS I ACCIONS PORTADES A TERME

A la wiki del projecte s'hi poden trobar diversos materials sobre el seu desenvolupament:

<http://open-roulotte.pbworks.com>

